

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ RESMÎ GAZETE

Sayı : 59

EK III TEBLİĞ VE İLÂNLAR

20 Nisan, 2005

Sayı : 205

TÜKETİCİLERİ KORUMA YASASI (40/2003 Sayılı Yasa)

Madde 19 (3) Altında Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Tüketicileri Koruma Yasası'nın 19'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası tabtında Bakanlıkça hazırlanan aşağıdaki Tüzüğü onaylamak suretiyle ilan eder.

Kısa İsim 1. Bu Tüzük, "Etiket, Tarife ve Fiyat Listeleri Tüzüğü" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM Genel Kurallar

- Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
- "Bakanlık", Ticaret işleri ile ilgili Bakanlıkı anlatır.
- "Birim Fiyatı"; Bir malın teamül, ticari, örf ve adet ile alışılmış satış usul ve şekillerine göre adet, uzunluk, ağırlık, alan veya hacim ölçütlerinden biriyle ifade edilen fiyatını anlatır.
- "Gerektiğinde kullanım bilgisi ve/veya muhafaza şartları"; Tüketim öncesi bir işlem gerektiren durumlarda gıdanın doğru kullanımını sağlamak için gerekli hazırlama bilgisi etiket üzerinde yer alması, gıda maddesinin son tüketim tarihi veya raf ömrünün yarısına özel muhafaza şartlarını gerektiriyorsa bu şartların etiket üzerinde belirtilmesini anlatır.
- "Gıda maddesinin adı"; Ticari ünvan, marka veya farazi ad olmayan, gıda maddesinin adı veya böyle bir adın olmaması halinde, ürünün gerçek doğası hakkında yeterli ve doğru bilgiyi tüketiciye sunan açıklayıcı tanımı anlatır.
- "Etiket"; Bir malın üretim yeri, cinsi, satış fiyatı hakkında tüketicileri bilgilendirmek ve aydınlatmak üzere kullanılan çeşitli boyut ve şekillerdeki etiketi anlatır.
- "Fırmanın adı, adresi, üretildiği yer"; İmalatçı veya ambalajlayıcı veya ithalatçı veya ihracatçı veya dağıtıcı firmanın ticari ünvanı, açık adresi, tescil markası ve üretim yerini anlatır.
- "İçindekiler"; Gıda maddesinin üretiminde veya hazırlanmasında kullanılan hammadde ve gıda katkı maddeleri etiket üzerinde üretim sırasında kullanıldıkları miktara göre azalan oranlarda belirtilmesidir.
- "İndirimli Satışlar"; Mevsim değişimleri, mal stoklarının eritilmesi, ticari faaliyetlerin tasfiyesi, işyeri değişikliği ya da benzeri nedenlerle belirli indirim miktarı veya oranı ile yapılan satışları anlatır.
- "Malın Üretim Yeri"; Malın üretildiği yeri veya ithal mallarda, malın üretildiği ülkeyi anlatır.
- "Net miktarı"; Sıvı gıda maddelerinde hacim olarak, katı gıda maddelerinde ağırlık veya tane ile satılanlarda adet olarak, yarı katı gıda maddelerinde ağırlık veya hacim olarak belirtilmesini, sıvı ile birlikte hazırlanan katı gıda maddelerinin süzme ağırlığının verilmesini anlatır.
- "Satış fiyatı"; Bir malın veya hizmetin satışa sunulduğu şekliyle taşıdığı, tüm vergiler dahil bedeli anlatır.
- "Tarife ve Fiyat Listesi"; Mal ve hizmetin satış fiyatı hakkında tüketicileri bilgilendirmek ve aydınlatmak üzere kullanılan listeyi anlatır.

"Tüketici" Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki amaçlar dışında özel amaçlarla satın alarak nihai olarak kullanan veya tüketen gerçek veya tüzel kişiyi anlatır.

"Üretim tarihi, son tüketim tarihi veya raf ömrü"; Gıda maddesinin üretildiği tarihi, son tüketim tarihi veya raf ömrünün; 3 aydan kısa ise, gün ve ay; 3-18 ay arasında ise ay ve yıl; 18 aydan uzun ise yıl olarak belirtilmesini anlatır.

"Yasa", Tüketicileri Koruma Yasası'nı anlatır.

Bu Tüzükte kullanılan ve Yasada tanımlanan diğer herhangi bir sözcük, tanım veya deyim, metin başka türlü gerektirmedikçe sözkonusu Yasada ona verilen anlamı taşır.

R.G.15.6.2003
40/2003

Amaç ve
Kapsam

3. Bu Tüzük, Ticaret konusu olan ve perakente olarak satışa arz edilen mal ve hizmetlerin, etiket ve tarife fiyatlarını gösteren listelerin şekli ve içeriğine ilişkin kuralları düzenler.

İKİNCİ KISIM

Etiket Bulundurma Zorunluluğuna İlişkin Hükümler

Etiket
Bulundurma
Zorunluluğu

4. (1) Ticaret konusu olan ve perakente satışa arz edilen malların ambalajlarının ya da kaplarının üzerine kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde etiket konulması, etiket konulması mümkün olmayan hallerde ise, aynı bilgileri kapsayan listelerin görülebilecek ve kolaylıkla okunabilecek şekilde uygun yerlere asılması veya konulması zorunludur. Etiket ve listelerde bulunması zorunlu hususlar aşağıda gösterilmiştir:

- (A) Malın üretim yeri,
(B) Malın ayırıcı özelliği,
(C) Malın tüm vergiler dahil satış fiyatı
Ayrıca;

Gıda Madelerinin Etiketlenmesinde:

- (a) Gıda maddesinin etiket bilgileri tam ve doğru olarak ifade edilmelidir.
(b) Tüm yazılar, fonla kontrast teşkil edecek şekilde, silinmez karakterde, okunabilir renk ve boyutta olmalı, ambalaja sağlam bir şekilde basılmış, yapıştırılmış veya tutturulmuş olmalı.
(c) Gıda maddesinin etiketi sahte, yanıltıcı veya gıdanın karakterine göre hatalı bir izlenim yaratacak, tüketiciyi yanıltacak resim, şekil ve benzerlerini içermemelidir.
(d) Özel beslenme amaçlı gıdalar dahil herhangi bir gıda maddesinin etiketinde, o gıda maddesinin hastalıkları önleme, iyileştirme ve tedavi etme özelliği olduğunu bildiren veya ima eden ifadeler yer alamaz.

- (e) Beslenme yönünden etiketleme özel beslenme amaçlı gıdaların ve bileşiminde farklılık yapıldığı beyan edilen gıdaların etiketlenmesinde mecburi olup, diğer gıda maddelerinde ihtiyaridir.
- (f) Enerji ve yağ değerlerinde sağlanan en az %25'lik azalmalar etiket üzerinde 'azaltılmış' veya eşdeğerli bir kelimeyle ifade edilir.
- (g) Gıda maddesinin etiketinde, gıda maddesinin adı, içindekiler, net miktarı, firmanın adı adresi ve üretildiği yer ve üretim tarihi, son tüketim tarihi ile raf ömrü yazılır.
Gıda maddesinin bileşiminde tatlandırıcı var ise "İçinde tatlandırıcı vardır" ifadesi, gıda maddesine %10 veya daha fazla poliol eklenmiş ise "Aşırı tüketimi laksatif etkiye neden olabilir" ifadesi, kullanılan tatlandırıcı içerisinde aspartam var ise "Fenil alanın İçerir" ifadesi yer almalıdır. Hacim olarak %1.2 den fazla alkol içeren içkilerde alkol derecesi ambalaj üzerinde tüketici tarafından kolaylıkla görülebilecek şekilde yer almalıdır.
- (h) Parti numarası ve/veya seri numarası konulur.
- (i) Besin öğelerinin miktarları ve üretim izin tarihi, sicil numarası veya ithalat kontrol belgesi tarihi ve sayısı konularında Bakanlıkça çıkarılacak Gıda Yönetmeliğe uygun olarak belirtilir.
- (j) Gerekğinde kullanım bilgisi ve/veya muhafaza şartları bulunur.
- (k) Orijin ülke yazılır.
- (l) Dış ambalajların etiketlenmesinde;
ı)Gıda maddesinin adı,
ii)Gıda maddesinin son tüketim tarihi veya raf ömrü,
iii)Firmanın adı,
iv)Parti ve/veya seri numarası varsa kod numarası,
v)İçindeki iç ambalaj adedi yazılmalıdır.
vi)İç ambalaj üzerindeki bilgiler dış ambalajdan görülebildiğinde dış ambalaj üzerine yazılmayabilir.
- (m) Dağıtım ambalajının etiketlenmesinde;
ı)Gıda maddesinin adı,
ii)Brüt ağırlığı,
iii)İçerdiği ambalaj adedi yer almalıdır.
- (n) Dökme gıdalarda; Fıçı birası, alkolsüz aromalı içecekler, şekerlemeler, teneke hellim veya peyniri, yaş meyve ve sebzeler gibi dökme olarak satışa sunulan gıda maddelerinin tüketim veya satış yerlerine sevk edilmesinde gıda maddelerinin adı, üretici firmanın adı, adresi, üretim yeri, parti ve/veya seri numarası ile ilgili bilgileri içeren etiketler tüketicinin göreceği yerde bulundurulmalı veya gıda maddesi ile birlikte tüketiciye sunulmalıdır.

(2) İthal edilmiş mallara ait etiketlerde; malın üretildiği ülke isminin veya "ithal", "ithal malı", "yabancı" gibi malın ithal edildiğini gösterir bir ibarenin kullanılması zorunludur. Etiketle bu tür bir ibarenin yer almaması ya da "yerli", "yerli malı" gibi ibarelerin kullanılması, o malın yurt içinde üretildiğini gösterir.

(3) Üreticiler veya satıcılar tarafından yapılarak; camı, naylon, karton, kağıt ve bunlara benzer maddelerden oluşan kutu, kova, şişe, kavanoz, poşet, torba ve benzeri ambalajlar içinde satılan her türlü gıda, yiyecek, içecek ve temizlik maddelerinin etiketlerinde; net ağırlıklarının veya hacimlerinin satış fiyatları ile birim fiyatlarının aynı boyut ve renkte görülebilir ve okunabilir şekilde yazılması zorunludur.

Etiket Zorunluluğu Olmayan Mallar	5.	(1) Üzerinde veya ambalajında, etikette aranan hususlar basılı olarak açıkça yazılı bulunan mallarla, kitap, dergi ve gazete gibi üzerinde fiyatı belirtilmiş olan mallarda ve artırma suretiyle veya özel yasalarna göre satışı yapılan mallarda etiket ve liste koyma zorunluluğu yoktur. (2) Satış fiyatı ulusal veya uluslararası borsa veya benzeri kurum ya da kuruluşlarca ya da ticari örf ve adetlere göre belirlenen ve uygulanan kıymetli taş veya madenlerden yapılmış mallarda da etiket ve liste koyma zorunluluğu bulunmamakla birlikte bu malların cinslerine göre birim satış fiyatları; bu Tüzüğün 9'uncu maddesindeki esaslara aykırı olmamak üzere, satışa arz edildikleri işyerinin uygun bir yerinde görülebilir ve okunabilir bir şekilde gösterilir. Bu satış fiyatlarına işçilik bedelinin dahil olup olmadığı ayrıca ve açıkça belirtilir.
Etiketin Konuluş Biçimi ve Yeri	6.	Perakente olarak satışa arz edilen mallara konulması zorunlu olan etiketler, malın niteliğine, malın satışa sunulduğu yerin büyüklüğüne, ticari usul ve adetlere göre malın veya aynı nitelikteki mal gruplarının veya rafların üzerine konulmak, dikilmek, zımbalamak, yapıştırılmak bunlara herhangi bir bağ ile tutturulmak veya asılmak suretiyle kullanılır.
Tarife ve Fiyat Listesi	7.	Bu Tüzüğe uygulamaların tespiti ve bununla ilgili olarak Ticaret Dairesi'nin yazılı uyarısına rağmen, verilen süre içerisinde durumun düzeltilmemesi halinde, firmanın Yeterlilik Belgesi iptal edilerek mensubu olduğu meslek odasına ve diğer ilgili kamu kuruluşlarına Ticaret Dairesi'nce bildirilir.
Etiketlerin ve Listelerin Biçim ve Kapsamı	8.	(1) Etiketlerin ve listelerin kare, dikdörtgen, daire ve benzeri geometrik bir şekilde olması gerekir. Bunların kolaylıkla görülebilir boyutlarda, üzerindeki rakam ve harflerin okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime işaretlerle karışıklığa sebep vermeyecek görünüşte olması, yanıltıcı ve aldatıcı bilgiler içermemesi zorunludur. Etiketlerin tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilecek ve hangi mala ait olduğu açıkça belli olacak şekilde konulması gerekir. (2) Etiket ve listelere satış fiyatlarının "Türk Lirası" veya "TL."

- şeklinde yazılması zorunludur.
- (3) Bakanlık, gerektiğinde etiket ve listelerin, şekil, boyut, cinsleri konularında Etiket Şekli Yönetmeliği hazırlayabilir.
- Tarife ve Fiyat 9. (1) Tarife ve fiyatları, meslek kuruluşları veya mevzuatına göre bu Listelerinin Biçim ve Kapsamı (2) Bunların dışındaki tarife ve fiyat listeleri bu Tüzüğün 8'inci ve 9'uncu maddelerine aykırı olmamak kaydıyla bu kurum ve kuruluşlarca belirli tip ve ebatla hazırlanabilir.
- Fiyat 10. (1) Etiket, fiyat listesi veya bu Tüzükte yazılı diğer araçlarla tüketicinin bilgisine sunulan fiyat, peşin ve tüm vergiler dahil satış fiyatıdır. Bu fiyat ile kasa fiyatı arasında fark olması durumunda tüketici lehine olan fiyat uygulanır. (2) Bir malın veya hizmetin miktar, sayı, ebat ve benzeri farklı birimlerden satışı yapıldığı takdirde, her birime uygulanan fiyatlar etiketlerde, tarife ve fiyat listelerinde ayrı ayrı gösterilir.
- İndirimli Satışlar 11. Fiyat indirimine giren mal ve hizmetlerin etiket, tarife ve fiyat listelerinde, bu Tüzüğe göre yer alması gereken hususlara ek olarak, indirimli satış fiyatının; 9'uncu maddedeki esaslara aykırı olmamak üzere malın indirimden önceki satış fiyatıyla birlikte ayrıca gösterilmesi zorunludur. Lokanta ve bunun gibi yerlerde bu zorunluluk aranmaz.
- Toptan ve Perakende Satışların Birlikte Yapıldığı Durumlar 12. Toptan ve perakende satışların birlikte yapıldığı yerlerde, perakende satışlar için bu Tüzük hükümleri uygulanır.
- Uygulama 13. Bakanlık ve Belediyeler bu Tüzük hükümlerinin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmekle ayrı ayrı görevlidirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM Denetim

- Denetim 14. (1) Fiyat Kalite Kontrol ve Denetim memurları ile Bakanlıkça ve Belediyelerce görevlendirilecek personel; mağaza, dükkan, ticarethane gibi her türlü mal satılan veya hizmet sunulan yerlerde, Yasa'nın 12'nci maddesi ve bu Tüzüğün uygulanması ile ilgili olarak denetleme yapmaya görevli ve yetkilidirler. (2) Yapılan denetimlerde bu Tüzüğe aykırı hareket edenlerin tespiti halinde Yasa'nın 19'uncu, 30'uncu ve 31'inci maddelerindeki hükümler uygulanır. (3) Yetkili ve görevli kişi ve kuruluşlara her türlü bilgi ve belgelerin

doğru olarak ve istendiği zaman gösterilmesi, aslı veya onaylı kopyalarının verilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Son Kurallar

- Yürütme 15. Bu Tüzük, ticaret işleri ile ilgili Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlük 16. Bu Tüzük, Resmi Gazetede yayınlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.